

Folytatódik a Szovjet-program

Újabb sikeres kísérlet

Dzsekazgan közelében ért Földet a Szovjet-T-2 űrhajó

Moszkva (MTI)

Négy napos útja befejeztével hétfőn délután sima leszállást hajtott végre az új típusú szovjet szállító űrhajó, a Szovjet-T-2, amelynek parancsnoka Jurij Malisev, fedélzeti mérnöke Vlagyimir

Akszonov volt. Az űrhajó csütörtökön rajtolt Bajkonurból és pénteken kapcsolódott össze a Szaljut-6 űrállomással. Az űrhajó Dzsekazgantól mintegy 200 kilométerre délkeleti irányban ért Földet.

Távirat Odesszából

N. Kviricsenko, az UKP Odessza Területi Bizottságának első titkára és V. Pohodin, az Odessza Területi Tanács vb elnöke a következő táviratot küldte dr. Komócsin Mihálynak, az MSZMP Csongrád megyei Bizottsága első titkárnak és dr. Perjési Lászlónak, a megyei tanács elnökének:

„Legszívesebben üdvözletünket küldjük önöknek, kommunistáknak, valamint Csongrád megye valamennyi dolgozójának a szovjet-magyar közös ürrepülés sikeres befejezése alkalmából, amelyek résztvevői az űrhajó parancsnoka, a szovjet Valerij Kubaszov űrhajós, és Farkas Bertalan, a Magyar Népköztársaság űrhajósa voltak.

„Uj lépést tettünk az Interkozmosz egységes programján belül a világűr meghódításában, amely az egész világ előtt bizonyítja a szocializmus hatalmas tudományos-technikai potenciálját, amelyet a béke és az emberiség szolgálatába állított. Popov és Rjumin ürrepülőikkel együtt Kubaszov és Farkas űrhajósok vállalták a szocialista baráti együttműködés nemzetközi legénységének gyümölcsöző munkáját.

Az orbitális laboratóriumban tovább gyarapították a baráti együttműkö-

dés értékes tapasztalatát, és ahogy Breznyev elvtárs, a Szovjetunió Kommunista Pártjának főtitkára, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének elnöke és Kádár János elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára hangsúlyozták; az űrhajósok hősiestettükkel fényes példáját adták a tettekben megnyilvánuló nemzetközi együttműködésnek, valamennyi szovjet dolgozóhoz hasonlóan.

Az odesszaiak büszkék az ürrepülő hóstetterre, és ürrepülésükben a megbontathatlan szovjet-magyar barátság, valamint az SZKP és az MSZMP egységének megnyilvánulását látjuk. További sikereket kívánunk a baráti Csongrád megye valamennyi dolgozójának, az MSZMP XII. kongresszusán elfogadott határozatok végrehajtásában.”

Dr. Komócsin Mihály és dr. Perjési László választáviratukban megköszönték az odesszai vezetők üdvözlését, és hangsúlyozták, hogy a közös magyar-szovjet ürrepülés fontos lépés a világűr békés meghódítását célzó Interkozmosz-program teljesítésében, amely népünk javát, az egész emberiség érdekeit szolgálja és ragyogó példája internacionalista együttműködésünknek.

Közéleti napló

ZSIVKOVA BUDAPESTRE ÉRKEZETT

Hétfőn Budapestre érkezett Ljudmila Zsivkova, a Bolgár Kommunista Párt Politikai Bizottságának tagja, a Bolgár Népköztársaság kulturális bizottságának elnöke, aki Aczél Györgynek, az MSZMP Politikai Bizottsága tagjának, a Minisztertanács elnökhelyettesének

meghívására hivatalos, baráti látogatást tesz hazánkban.

Fogadására a Ferihegyi repülőtéren megjelent Aczél György és Pozsgay Imre kulturális miniszter. Jelen volt Boncsó Pencsev Mitev, a Bolgár Népköztársaság budapesti nagykövete.

GAZDASÁGI EGYÜTTMŰKÖDÉS

Huszár Istvánnak, a Minisztertanács elnökhelyettesének, az Országos Tervhivatal elnökének meghívására hétfőn hazánkba érkezett Nicolae Constantin, a Román Szocialista Köztársaság miniszterelnök-helyettese, az Állami Tervbizottság elnöke, hogy az 1981-

1985 közötti tervidőszak gazdasági együttműködést kéréseiről tárgyaljon.

A Ferihegyi repülőtéren Huszár István fogadta, jelen volt Victor Boloján, a Román Szocialista Köztársaság budapesti nagykövete is.

AZ ŰRPÁROS KÖSZÖNTÉSE

Béres Gyulának, a Magyar-Szovjet Baráti Társaság főtitkárnak, vezetésevel hétfőn küldöttség utazott a Szovjetunióba. A delegáció — amelynek tagjai a magyar társadalom különböző rétegeit képviselik — Csillagvárosban köszönti a szovjet-magyar űrpárost, részt

vesz az űrhajósok moszkvai fogadtatásán, és az ezzel összefüggő egyéb rendezvényeiken. A delegáció úcszutatásánál a Ferihegyi repülőtéren jelen volt I. V. Szalimon, a szovjet baráti társaságok szövetségének magyarországi képviselője.

Anyagok, készletek

Országos konferencia Szegeden

Immár második alkalommal rendezték meg Szegeden a Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság és az SZVT Csongrád megyei szervezete az országos anyaggyártóakadémia, Ennek tegnap, hétfőn délután volt a megnyitója a Technika Háza előadótermében.

Az anyaggyártóakadémia elnöke, Valkó Márton a legégetőbb kérdésekről szólott bevezetőjében.

A nyersanyagok, szinte valamennyi anyag ára egyre növekszik a világcsonkban. A kor parancsa tehát: takarékoskodni kell. Magyarország nyersanyagokban szegény. Ez a tény tehát okos, szervezett, ésszerű gazdálkodásra ösztönzi, mondhatjuk, kényszeríti is vállalatunkat és szövetkezeteinket. Mindezt azért is fontos hangsúlyozni, mert az elmúlt tíz esztendőben szinte alig javultak hazánkban az anyag- és készletgazdálkodás közzgazdasági mutatói.

Tulajdonképpen ez a helyzet az, ami szükségszerűvé teszi, hogy az ország minden részéből ide sereglett szakemberek kicseréljék tapasztalataikat, a jó példákkal egymás munkáját segítsék. A hasznos információ ugyanis — közhelyszerű megállapításnak tűnik, de igaz — az aranyál is értékesebb. Közismert például, hogy exportált gépeink ön súlya 20-30 százalékkal nagyobb a fejlett nyugati országokban gyártottakénál. Ismeretes tény az is, hogy anyagot és energiát úgy is meg lehet takarítani, hogy javítjuk a termék műszaki paramétereit, amittől is tartósabbá válik. Tehát egy fogyasztási cikket, vagy gépi berendezést nem kell túl sűrűn cserélni. Az anyag- és készletgazdálkodásnak ter-

mészetesen van még egy sor olyan területe, ahol szintén előbbre kellene lépünk. Mindezek körvonalazása a konferencia feladata.

Az előnki megnyitó után dr. Csonka István, a városi pártbizottság osztályvezetője tartott előadást Csongrád megye és Szeged társadalmi és gazdasági helyzetének és fejlődésének áttekintése címmel. Részletesen beszélt a tájegység történelméről, a történetét meghatározó sorsfordulókról, majd elemezte a

megye és a város gazdasági helyzetének alakulását, rámutatva a feladatokra.

Ezt követően az anyaggyártóakadémia elnöke, a Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság elnöke, az Országos Tervhivatal elnökhelyettese, Drecsin József beszélt arról, hogy milyen jelenleg hazánkban az anyagi-műszaki ellátás tájégszerűsége, s melyek a teendő a hatékonyság növelése érdekében.

Évadzáró a színházban

A Zenés színházban tartotta tegnap, hétfőn évadzáró társulati ülést a Szegedi Nemzeti Színház. Juhász József, a pártalapszervezet vezetője tagja üdvözlölte a megjelenteket, köztük Vántus Istvánt, a megyei pártbizottság munkatársát, Kormányos Andrást, a városi pártbizottság munkatársát, Bányainé dr. Birós Máriát, a városi tanács elnökhelyettesét és dr. Dobóczy Károlyt, az SZMT titkárt.

Pál Tamás, a színház igazgatója elmondta, hogy nehéz, érdekes, jelentőségteljes évadot zárnak, amikor is végre úgy nézhetnek a jövő elé, hogy az eddigieknél biztatónak, a perspektívák. A Házmesterről nyitottak, mely hosszú évek óta a legsikeresebb prózai előadásuk, s annak bizonyossága, hogy szükség van politikai, mai magyar darabokra. Ugyancsak a politikai színházat képviselte Gelman Ejszakai utazásának magyarországi bemutatója, mely szintén felvonzotta a társulat erejét. A legtöbb vitát kiváltó bemutató Calderon Az élet álom című darabjának előadása volt, elsősorban szokatlan

stílusa miatt. Viharokat kaptunk a színházon belül és kívül, ám az ilyen polémákra szüksége van annak a színháznak, mely őszintén óhajtja a megújulást. A szórakoztatás jegyében született Molnár Ferenc-premier, a Doktor úr, annak ellenére kasszasikert hozott, hogy nem minden szempontból felelt meg a várakozásoknak. A lassan megszokottá vált újítási kedvnek kijáró fogadtatásban részesült az Anouilh-bemutató, a Becket vagy Isten becsülete, melynek a színészvételébe bizonyította a még főiskolás rendező Seregi Zoltán tehetségét. A Rozewicz-Albee egyfelvonásosok bemutatója ment legmesszebbre a nálunk megszokott hagyományos színjátszási stílusú, szintén nem kevés vitát kavart, mégis komoly művészi értékekkel. Összességében tehát mind műsorpolitikai, mind kivitelezésben, bizonyította új törekvéseit a prózai társulat — szöveg- és színészvételébe.

Az operatársulat második éve lakja a Zenés színházat, s bebizonyította, rendkívül kohéziós erők tartják együtt. Hagyományosan fölfedeznek valamit az operairodalom elefedett értékeiből, ezúttal az Anna Bolena premierje hozott országos iszgalmat, s először fordult elő, hogy olasz nyelvű előadás a karmester is olasz volt. Többen vitatják a Bánk bán műsorra tűzésének jogosultságát, nem szabad azonban elefedni, hogy a produkció előadásról előadásra javult. A Pillangókiasszony szép példája volt annak, hogy kis színpadon is lehet nagy zenedramát maradéktalan művészi elmennyel kivitelezni, a Szökötés a szerájából bemutatója pedig a társulat legjobb művészeivel aratott sikert. Az operettek közül a Lili bárónő bemutatóját feltétlenül — a Bajaderét kevésbé, a Kabarét pedig fenntartással dicsérte a színház igazgatója, s bejelentette, megoldást találtak a színház egységét, fegyelmét, a művészek önbizalmát hosszabb ideje veszélyeztető gondjukra: Léner Péter főrendező megvált a társulattól, s művészeti tanácsadóként sikerült megnyerniük Ruszt Józsefet, aki rendezői állását megtartotta a Nepszínházban. Hangot adott meggyőzésének, hogy az igazi és végleges megoldás a nagyszínház befejezett rekonstrukciója lesz.

A Kakukkfészek, Szabadkáról

„Meg tudjátok venni egy embernek azt a jogát, hogy indián lehessen?” — Bromden, a nagyfőnök elbeszélése szerint így kiáltott föl apja, a büszke, öreg törzsfőnök, amikor a hódító fehér eladatták vele népe vizését. Bromden is indián, sőt — McMurry az igazán. Mert az Indiánok — a szó magasabb, mondhatnánk törzsfőnöki értelmében — már nem származás és borszín kérdése: az egyedül lehetséges etikai alapállást jelent. Egyben az emberi méltóság képviselője, a büszke önfegyelmet, az önzetlenséget, a felszabadult vidámságot — magát az életet. Minden ember lehet indián, sőt annak is kell(ene) lennie.

Am a nem indián világ — ápolókkal, főnökkel, egybekkel — igyekszik megvenni, pontosabban megsemmisíteni az embernek eme jogát. Ken Kesey, a Száll a kakukk fészékére című, méltán világsiker aratott film írója (mellékesen vér szerint is indián!) felmutatta művében a világmodellét. S jó McMurry, a Megváltó, a Forradalom maga, s indiánmodra azt sugallja, hogy a legvadabb zsarnokság ellen is érdemes küzdeni, lettlegyen a vég reménytelen. Kesey nagy regénye Kakukkfészek címen dramatizált Dale Wassermann jóvoltából, s a három évvel ezelőtti, vígszínhábeli siker után

most a Szabadkai Népszínház jelentkezett vele a Kis-színház színpadán.

Minden regény színpadra ültetése lefaragás is egyben. Szükségszerű, hogy a folyamatok nyersebbek, a szituációk „összehozottabbak”, a konfliktusok látszólag indokoltabbak legyenek. Igaz, az eredeti mű legalább annyira „kivántatja magát” akár Milos Forman rendezésével filmre, akár Kapás Dezső jóvoltából a Vígszínházba — vagy most Virág Mihály rendezésében a szabadkaiak által a Horváth Mihály utcába, mint amennyire regényként ellenáll, nehezen engedelmekedik a dramatizálás általános törvényszerűségeinek. Következtetés: igazából a rendezőnek nem lehet túl nehéz dolga. „Csak” igazi együttes játékot, „csak” kintűnő színészvételést kell produkálnia indiánosan.

A szabadkaiak Kakukkfészeke a lehető legtisztességesebb, egyúttal legegyszerűbb módszerrel élt: átvenni és átvinni mindent. Ami pedig a színészvételé döntő fontosságú rendezői feladatát illeti: a lehető legjobban gazdálkodni azzal, ami van. Mindez jól sikerült: Árok Ferenc (Billy Bibbit) és Albert Mária (Ratched nővér) nyújtotta a legegényebb, s mégis leghűbb alakítást. Viszont igen nagy kár, hogy a főhóst, McMurryt, olykor ígéretes eszközökkel játszó

Földi László általában túl kamaszos volt 30 éves, dörzsölt fikciónak. Sokkal inkább gyanús, mondjuk, időnként motorbiciklivel arenázó ifjoncnak tűnt, akit a rendőrök legfőbb egyszerű kétszer vettek gondozásba gumibottal, mint egy sokat átélt, érett, igazi és főleg erkölcsileg hiteltel vagányt. Kovács Frigyes (Bromden) küllemre indiánabb már nem is lehetett volna, játéka viszont eléggé egyenetlennek bizonyult. A McMurry által vezetett áptoltak csoportjának viszont nem volt megfelelő mértékben, külön-külön körvonalazható, határozott élő arca: az előadás fontos pillanataiban — előfordult, hogy teljesen funkciótlannul — csupán masszívtoimegnek hatottak. Petrík Pál kiváló, a játéknak teret nyújtó, hiteles atmoszférát teremtő díszletképe, Atanakovity Anna sallangmentes, mégis hatásos jelmezgyüttese sokat segített abban, hogy Virág Mihály rendezése, a szabadkai társulat által, lelkes produkciója végülis igazi indiánélményt tudott nyújtani ezen az estén. Mert bizony Bromden, az indián, Harding, Cheswick és a többiek — hogy a nagy McMurryról már ne is beszéljünk — nemcsak az elemgyógyintézet-külvilágnak nem adják meg egykönnyen magukat. Hiszen ez is indián jellemvonás.

Domonkos László

Vízügyi újtók

A Alsó-tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság tavalyi eredményei alapján, az Országos Vízügyi Hivatal és a Mezőgazdasági, Erdészeti és Vízügyi Dolgozók Szakszervezetének elnöksége rendezte versenyben első helyezést ért el. A költségvetési szervezetek kategóriájában nyertes igazgatóság képviselőjének Budapestben adták át az oklevelet. Az újtási előadókat is rangsorolták. Dr. Kónya Sándor lett az első. A hatodszorra megrendezett versenyben negyedszer vettek az első között az ATI-VIZIG újtói.

geden nincs hagyománya a modern színjátszásnak, mármint, ha ezen áll vagy bukik a színjátszásunk jövője, türelmet várunk a közönségtől is. Erdemes volt bemutatniuk, stúdióban, az osztrák szerzőpáros monodramáját, a Josef Langot, annak dacára, hogy kis-színházi bemutatójának fogadtatása nem volt egyértelmű.

Az operatársulat második éve lakja a Zenés színházat, s bebizonyította, rendkívül kohéziós erők tartják együtt. Hagyományosan fölfedeznek valamit az operairodalom elefedett értékeiből, ezúttal az Anna Bolena premierje hozott országos iszgalmat, s először fordult elő, hogy olasz nyelvű előadás a karmester is olasz volt. Többen vitatják a Bánk bán műsorra tűzésének jogosultságát, nem szabad azonban elefedni, hogy a produkció előadásról előadásra javult. A Pillangókiasszony szép példája volt annak, hogy kis színpadon is lehet nagy zenedramát maradéktalan művészi elmennyel kivitelezni, a Szökötés a szerájából bemutatója pedig a társulat legjobb művészeivel aratott sikert. Az operettek közül a Lili bárónő bemutatóját feltétlenül — a Bajaderét kevésbé, a Kabarét pedig fenntartással dicsérte a színház igazgatója, s bejelentette, megoldást találtak a színház egységét, fegyelmét, a művészek önbizalmát hosszabb ideje veszélyeztető gondjukra: Léner Péter főrendező megvált a társulattól, s művészeti tanácsadóként sikerült megnyerniük Ruszt Józsefet, aki rendezői állását megtartotta a Nepszínházban. Hangot adott meggyőzésének, hogy az igazi és végleges megoldás a nagyszínház befejezett rekonstrukciója lesz.

A Kulturális Minisztérium négy produkciót részesített újtódjában a színház idei évadjából, az Ejszakai utazás, a Josef Lang, az Anna Bolena és a Szökötés a szerájából előadásait. Az új évadra eltávozott a színházból Vajda Márta, Kovács Lajos, Nagy Zoltán, Kátay Endre, Árkosi Árpád, Takács Sándor és Farkas Éva. Az új tagok: Káli Mariann, Kelemen Márta, Dör Andrienne, Károlyi Anna, Saffranek Károly, Szántó Lajos, Rácz Tibor.